

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt.
 Félévre 2 frt.
 Negyedévre 1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyazó küldemények intézendők:
 A ref. felkésző lak.

Bermentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
 A kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatatal,
 hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felajánlások küldendők:
 Nagyter 136. sz. a.

Hirdetési díjak:
 Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstárilleték 30 kr.

A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megfizetésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Martius 15. 1874.

Egy sugárt a napnak legtündöklőbb közepéből!... Egy sötét felhődarabot a viharos éjfel zaklatolt magányából!... Egy könyöseppet azok közül, melyeket valaha a legemesebb lelkesültség mennybe ragadó lángéreménye csalt az emberi szembe, melyben egy szebb jövő reménye — egy örök élet! igen maga a menyország álmodott boldogsága rajzolja le magát!... És egy könnyet abból, melyet a gyermek hálátlan kezében villogó orgyilkos csalt az édes anyai szembe! Melyben a kétségbeesés rémes átka forr!...

Az ébredő természet tavaszi feltámadása egykor megszügyenült ama dicsőséges feltámadás előtt, melyben e nemzet életképessége dics-sugárral ragyogta be az egész világot!... Tavasz volt ez, egy nemzet tavasza, melyben az összes emberiség várva várt világtavasza nyilatkozott!... De e tavasza nem termékenyítő nyár, nem érlelő ősz, de egyszerűtel, zordon fagyos tél következett! Csak magvetés! A felhasogatott barázdákba oda temetkeztek a magvetők egyenként, egymásután véres arccsal, megpírt szívvel mielőtt a magvak kizöldülését megérhették volna!

Rendítő temetkezés!... Vajjon mit álmodhattak a dicsőségesen elhullott bátor lelkek a gyásztizedek alatt? Nem fordultak e meg sirjaikban?!...

Mondjam-e? Szükséges-e mondanom még mi e nap ránk nézve polgártársak?!...

Egy fényes képarab az átducított emberiség titkos jövőjéből!... Tündöklő megtestesült valóság az amaz elyzeumi mezőknek, mit a régi világ a föld tulsó oldalán keresett forró vágyaival!...

„Szabadság, egyenlőség és testvériség“! Zengé a kor profétája lánzólgó jós ajakkal! És lett „világosság“ mint a teremtő szavára! S a fényes urak elindultak leszedni gyöngéd kezekkel a szolgaság embertelen bilincseit az elfejejtett pór kezéről s bilincsek helyett fegyvert adtak kezeikbe, s a testvériség szent eszékjával felavatták őket oroszlánszivi hőskökre s lőnek szabaddá egy nap alatt milliők!

És ezen áldozattétel nem a vihártól fenyegetett hajósok kétségbeesett áldozatéle volt! De a szeretet munkája! a legnemesebb önfeláldozás világra szóló esekeménye!

A sajtó: a világ lüktető lelke felszabadult! Az államsírok: a börtönök visszaadták halottaikat! Egy nemzet szavára lehullottak a roszdás záruk! Megmozdultak a kövek!... Örömköny kunyhókban, palotákban! Szent ölelések ifjú és öreg! Ellenség és barát, gyermekek és harcdeztette férfiak között!

Grachusok, Codrusok és Fabriciusok özönétől hemzsegett a hármás bércz öle! A spartai nők szent lelkesedése újból megjelent! A szabadság napjának varázs sugárától

megdobbant az érzékenlen föld szive!... Gyermekek egy pillanat alatt hőskökre váltak! A honfoglaló országban levő fiait a hon-szerelm tüzoszlopa óriás havasokon s embri erőt meghaladó akadályokon keresztül vezérelte vissza együtt élni, vagy együtt temetkezni el a nemzettel!... Ezt mivelte akkor a haza szent neve!

Mik következtek azután?!... Kérdezzetek meg a sirokat! a vérpadot és bitőt! a szellőt mely a sirok ormáin lebeg!... A bujdosók könyeit! S egy-egy maig is élő tépett alakját az átzugott viharoknak!

Ti pedig polgártársak ne feledjétek e napnak emlékeztét! Tanuljatok ettől önfeláldozást az önzés e korában! Tanuljátok meg e naptól hova emelheti egy nemzetet a testvérszeretet és egyetértés! Adjátok át e nap örökségét fiaitoknak! A hősköri porát takarítások el szivetekbe, dicsőségüket írjátok fel emlékezetetek táblájára!

Imádkozunk mindnyájan egy boldogabb jövőért!

KÖZÜGYEK.

Egy régi, de ma is igen életre való gondolat.

Néhány derék polgármesterünk Haczell Antal ur papírjai közt találtuk Szabó Dávidtól, 1853. évben beadvány, a mint látszik egy törvénytörök: de a mely — sajnós! — így a mint van, soha életbe nem léptetett. A jó eszmének az a tulajdonsága, hogy az el nem ényészik. Így tetszik nekünk, hogy e papiron oly eszmék penditettek meg, csak egy vázlatosan, a melyek mai nap is figyelemre méltók volna: hogy megteremthetők nálunk a közszellemet, melynek oly nagy hiányában símlünk. Ennél fogva nem sajnáljuk tőle lapunkban a kis helyet. A vázlat ez:

Az időnek helyes felhasználása az élet egyik főbölcséje. Mert az idő maga az élet.

Mindenki tartozik idejének egyik részével családjának, másikkal embertársainak; a mi ezeken kívül esik, az az ördögé. Kís családunkkal is egy tágas családi körben, az emberek közt, élünk Szentelje minden rendes családja vagy családtag élete legérdekesebb perceit házi köre jótételek, hogy a jó szülő jó gyermek-nevelés koszorújára legyen méltó; de úgy gazdálkodjék idejével egyezsmind, hogy annak jótékonyaságából a világnak is jussjon; így megérdemlende a jó polgár nevet. Mint ég a lámpa, hogy az éjt szoba munkás csendes asztalt megvilágítsa, — azonban az utcán járó setét útjára is világot vet.

Es állunk testből és lélekből: mindkettőnek ereje törékeny és lankadékos. Csendes magányban pihenve újul meg azaz, — kedélyes társas kör ártatlan vidámsága villanyozza fel emezt, teszi képessé eszmeiket szülni, melyek üdvnek magvait rejtik magokban, — ismét csak szellemus társalgásban kifejlendőköt illatos virágú és sokakat életet izes gyümölcsökké.

Es végre az ember napjai fényel és borival, örömmel és bosszúsággal, önelgültséggel és fájdalommal összekapcsolat láncszemek. Egyes ember kedvérelelletti és aggodalmi, az egyiránt szorító lánzósgásból, barátok kebléin jönnek boldogító sulygyembe: mint apró, harsoga hánykodó patakok nagy folyamba összegyűlve simulnak szeliden és méltóságosan hempelgő hullámokká.

Tehát kedélyel és szellemmel ékes összejöveletek kiegészítő az emberi életnek; hogy legyen az lyseszerű emberélet a naphoz hasonló, mely nemcsak világot, de melegit is.

Jól megjegyeztetni kérem azonban, hogy a kedélylyel és szellemmel ékes összejöveletekről szólók. A szokásos tánczmagvak elviharzik az éj s a gépszzerűleg összejöveletek kebléiben legtöbbnyire csak új, lankadtság és fájdalom marad.

Ily gondolatoktól vezéreltetve, ily időkokra támaszkodva: társalgási összejöveletek lennének szervezendők. Az összejöveletek „Kedélyes gyűlde“ nevet viselendék.

leményem szerint, az alapkövek, melyekre különféle erkölcsi viharokkal daczólo épületet rakhatunk. Ezen irányelvekből több részletes szabályok folynak.

A mi az első pontot illeti: A népszerűség azon varázs eszme, mely minden erkölcsi vállalatnak nemcsak fenállást, de díszlet biztosít. Főleg pedig jelen korunkban, midőn mindnyájunknak ugyan egy nagy buja, ugyan egy parányi öröme, egy vágya, egy reménye van: szükséges, hogy mint a vezéres tégelyében a különféle alkatrészek, egy erős tömeggé olvadjunk össze. Az ebből folyó szabályok lennének:

1. Tagja a gyűldeinek minden rangú, aközvélemény által jó jelleműnek tartott ember; még pedig ha tetszik fentartó, ha tetszik idő szerinti tagja. És pedig azért

2. A ruházat, melyben ott valaki megjelenni akar minden keresettségől, bálialis fényűzéstől ment, egyszerű tiszta családias legyen; mint a társadalom ünnepeiben illik.

3. Uralgó társalgási hangulat: illedelmes, közlökény nyájasság, barátságosan figyelmeztető, vagy tiltogató, mint egy család tagjaihoz illik. A leereszkedést, melynek itt helye nem lehet, említeni sem akarom.

Második sarkpontja a gyűldeinek, egészségfenntartás. Ebből következnek egy a test, mint a lélek-egészségét támogató, következők szabályok:

1. Hetenkint egyszer nyílik meg a gyűlde, esti 8 órától 12-ig.

2. Semmi sem ártván inkább az egészségnek és az erszénynek, mint a késői nagy vacsorák: ize a gyomor számára, kizárólagosan, csak tiszta ide ut tartatik. 3. Az est foglaltságai: beszélgetés, társalgás, zene (haligató és tánczdarabok), dal, felolvasás, szaválás, társas játékok, helyi érdekű tárgyak megvitatása. Ebből folyog.

A mi a gyűlde 3-ik sarkpontját, annak czél-szerűségét illeti:

1. Játékony czélok végett következnek az egész gyűldei eszme.

2. Izs és társalgási modor finomulásának terjesztése.

Hogy a gyűlde szerves egészet képezzen: annak kormányára ügyes tapintatu felügyelő személyzet szükséges. Ezért lesz

a) Két kormányzó: egy férfi és egy nő, lelkei az egyes összejöveleteknek.

b) Egy számvívó, ki a gyűlde tagjait számban tartja és a bevételt pontosan bejegyzti (minden összejövetelkor 10 kr. belépti díj).

c) Egy pénztárnok.

d) Hat személyből álló ügyelőkéség, mely rendezi az összejöveleteket, ügyel a bevételre és kiadásra.

Mindenek választatnak a teljes gyűlde által egy évre.

A gyűlde tagjai fentartók, kik bizonyos megállapított, kis összegget fizetnek előre egy évre; időszerintiek, kik csak a belépti díjt fizetik.

A terem — a kisdödvő, egyszerűen díszítend. Minden 8 hétben, ügyelőkéségileg kitűzött napon nagy gyűlés tartandó, némi megvitatandó tárgyak, különösen pedig a bevett jövedelem hová fordítása ügyében“).

* Ez életre való és kívánatos indítvány pártóló akár irásilag magán levélben, akár hirlaplag kéretnek nyilatkozni, hogy az minél előbb létesülhessen. Szeri.

Képviselői gyűlés mart. 12.

I. Mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
 II. Olvastattatott a gazdasági szakosztály újában beadott véleményes jelentése a városi nagy értesítőn tárgyában. Többféle bankoktól kieszközölt kölcsönök közül a bécsi nemzeti bank ajánlata tünt fel eddoszerint is legelőnyösebbnek. A kölcsön felvételének szükségessége általánosan elismertettvén: a kieszközölés módozatát illetőleg következő három pont felett merült fel érdekes, itt ott zavos vitaközös: 1-ör Melyik pénzintézetetől eszközöndő ki a kölcsön? 2-ör A képviselő közvetlen kiküldöttéi vagy más közvetítők által? 3-szor Minő szellemben adassék ki az illetőknek a felhatalmazás? Az első pontra nézve, az adatik utasításul, hogy a kölcsön azon banktól eszközöltesse ki, melynek feltételei legelőnyösebbnek mutatkoznak.

A 2-dik pontra nézve határozatba tétetett: hogy egy három tagból álló küldöttés bizánssek meg a képviselő kebeléből, melynek természet szerinti elnöke a polgármester legyen, két tagja pedig titkos szavazattal által választassék meg. Miért is Simon Endre, Niklészki Sámuel, Haas Mór és Lukács Ödön a rögtön fogaratosított szavazatok eszközölésére, azok beszedésére s felbontására kiküldettek. A szavazatok mege-

tetvén: Bodnár István 70, Haass Mór 44 szavazattal küldöttségi tagokul megválasztattak.

A 3-ik pontra nézve abban történt megállapodás, hogy a küldöttség eljárása eredményét időnként a képviselők bejelenteni tartozik és hogy kötése csakis a képviselői jóváhagyása után nyer végérvényességet.

III. Olvastatták a jogügyi szakosztály véleménye, Klár Aron vásárvám bérletnek azon folyamódására, melyben a kolerajárvány idejére az évi egyedi hasznobérének elengedését kéri. E véleményben azon okból, mivel az idő alatt a piaci gyümölcs árulás, mely a bérletnek egyik jövedelmi ágát képezi, hatóságilag tiltatott a kérelmező évi bérletének $\frac{1}{10}$ -oda elengedtetni javasoltatik. A nevezett szakosztály javaslata azon hozzá tétellel hagyatik helyben hogy ezen engedmény más bérletnek praecedensül nem szolgálhat.

IV. Olvastatták u. a. szakosztály véleménye a boltbérlek bérlet leengedést tárgyozó kérelmekre vonatkozólag, melyben miután a képviselőt már e tárgyban határozott s e határozat megváltoztatására semmi ok fel nem merült a bérlet leengedés ok — s törvénytörvénynek nem találhatik A szakosztály véleménye helyben hagyatott.

V. Bejelentett Híbján Sámuel fellebbezése a városi tanácsnak rá nézve azon szerelmes határozata ellen, melyszerint háza fedelének megújítását a városi elöljáróság betiltotta. Ezzel összefüggő elhatározást s tárgyalatokat a városi tanács indokolt határozata. Valamint a városi mérnök véleménye jelentése, melyekből határozottan bebizonyulván, hogy a Híbján-féle háznak fedele újítást meg nem tűrhet a végkép elavult fedélszékek miatt, felderítettett továbbá, hogy a városi főterén a szabályozási vonalon íly disztemál kivül álló ház szépségét tekintetben meg nem tűrhető, — a városi tanács határozata helyben hagyatott. Ülés vége 1 óraker d. u.

Nyirfalombok.

VI.

(A szinóra érdeme. A zene és helyvencéj fölül előtt és éjfel után. Derült hangulat. Érdekes párbeszéd és sokány megjegyzések — bujsz alatt. Virág — haladnak. Oh nem, nem, nem, nem! Mükedvöl zenészek. Szállók az urnák! Reméljük a folytatást.)

No de messze a reggel, még csak a szünőráig jutottunk. Szinóra! mily kellemes idősök ez a táncban kifáradt lábunknak (hajdan harmadnapig sem merültünk ki „mi legyenek“ annyira, mint most néhány óra alatt a milhasza dandy) és még kellemesebb gastronomiai szempontból. Hát még utána mi másként éreztük magunkat! Imént azt képzeltük, hogy a zene talán nem elegendő erős, nem elegendő dallamos... s most (hála szívelyes urnóinknak az étterem izletes és díjmentes tartalmáért!) kénytelenek vagyunk bevallani hogy classicusabb zenét soha nem hallottunk. Imént egyik vagy másik hölgy mint másodrendű csillag tünt fel előttünk... most a hány hölgy, annyira tündér, hány nő annyira királynő. És e rózsás kedélyhangulat az egész társaságot átderengő mosolygó fényével...

— Mi híbjában van a templomoknak bajtárs? hangzik felénk a párbeszéd egy vidéki és egy helybeli vendég között.

— Semmi.
— Furcsa! miért rendeztetek hát sorsjátékot templomépítésre?

— Mi? Nem tudok róla semmit.
— No nézd... ime a sorsjegyek.
— Az ám, csak hogy nem a k.....i, hanem a nyiregházai templom javára.

— Tyh! lánczos lógóság, ezer körző és tízezer fixpont! hogy ríszedett az a szép asszony, ki e sors-

jegyeket reám varrta... szertemem perbe fogni, vagy legalább megbűntetni egy... csókkal.
(Lassan a testtel! mert meghallja az ifjasszony oda haza!)

— Táncrez diák sereg!
— Nem merünk.
— Ugyan miért?
— Már most is elvesztettük szívünket és szemünk fényét tánczosaink körében.
(Elhiszek neki... mondaná az öreg Zebulon bácsi.)

— Angyali Fiorella! soha nem feledem szeráfarcát, aki élek.
— Akkor valószínűleg nem sokáig fog élni, ... legalább Flóra barátom azt mondja, hogy...
— Ah! ezer bocsánat! fejfájásom távozni kényszerít...
(Ézt ugyan elfüstölték!)

— Pista bácsi, Pista bácsi...
— Éles nagysádd! a megszólítás nem egészen szabatos... nagyon kérem, hogy vagy István bácsi legyenek, vagy egyszerűen Pista... az utóbbi megszólításunk agiója is van, — egy szív mezelkalácsból, vagy ha úgy tetszik... természetben...
(Jól van bácsi. Vajjon mi lesz a válasz? Gonosz tévő cigányok! most tudják rákezdeni azt a kopogós csárdást! Nem hallhatjuk a választ!)

— Mit mivel a mi „kaplan“ barátunk, hogy el nem jött a bálba?
— A „siralomkönyv“ olvassa, de a sorok közt most a nagy közt szavai tűnnek szemem elé „volnek mint sas szabad uratlan bérceken“... majd litai barátunknak arvamegyie francia kifejtésével hangzottat ama jó kívánata: „ne legyen sokáig kaplan zur te neved, egy jó szent eklkba magad fészkelhesd; tiszta szobacsakban zasszony zip izs ju fizs, pénzcedben ju mazslast tartson zok hordó izs...“

(Nem rossz gustus — Miklós bátyóként.)

— Ugyan amice Dongódi! nem kap kedvet a házassághoz, midőn ennyi kedves mosolygó alakot lát?
— Hjah! „az asszony ingatag, csalta és ledér, megbánja holnap, a mit ma igér...“
— Ki így gondolodik, megérdemli hogy minden farsang végén „tökét“ huzassanak vele, mint javithatlan agleggényvel.
(Nesze neked atyai!)

— Nos érdemes fiatal! hogy tetszik a mulatság?
— A népdallal felülünk: „bársák ez az északa szentgyörgyünap tartana.“
(Habt rectum uram öcsém!)

Micsoda! azt mondja ifjú barátom, hogy virad, menjünk már szunyadni egy keveset... Persze hogy nem megyünk! Nem halja mily művészet játszanak azok a cigányok? Szinte kedvünk csucsorodott eljárni a „kállai kettőst“ azzal a „bogár szemű, gyöngy-sorfog“ menyecskeivel! Mit beszél? hogy nem cigányok játszanak? Hát kicsodák? Mükedvöl? Igen. K...r. B...n. n. M...l. öcsém uramék. De már most igazán nem megyünk... hiszen a tánczrendem ott áll megírva: „csárdás viraditg“... tehát addig mi sem távozunk... Addig is uram uram Faluvégéi uram!

Fátyolt e képre!... Gunyoló ne lássa!
Mienk legyen csak a szent fájdalom!...
... Anyák sietnek örgönj keszervel,
Nagy éjféiben, járattan utakon...
Feldult mezőkon haldoklók nygésé...
Mégzint az élet lázas lüktésé,
Szentelt szivedben drága, drága hont!...

Fátyolt e képre!... gunyoló ne lássa
Az öngyilkosnak borzasztó kezét,
Ki honja bukttán tépi, felhasítja,
— Oh szörnyű óra — önön kebelét!...
Kit felfeszítenek, s kit börtönbe zárnak
Feldult határán e szegény hazának!...
Ne lássa a szájától sóprédék!

De ti hazámnak lelkes honleányi!
Kötözötek füzéret egy nappon!
Borjulatok le néma fájdalommal,
A vérszattá testvér síroknak!
S míg szívetek a tört reményt viratja!
Lássatok meg, kik küzdötök miatta,
S vérel fizettek érte egykoron.

Óket, kik a nagy, a kemény viharból
Megtépvé, zuzma még itt bolygának,
Kiknek csatát egy világ csodálta,
S kánálva állt meg harczokon a nap!
Kétek csak tűrnek már ma a hazában
Mig ülnek ma áok bőség fény szájában,
Övezétek körül dícsfényűsügarak!

Es te nagy Isten! millióknak atyja!
Szánd meg e sokat kínzott népedet!
Hadd ragyogjon fel szob nap sugára
A négy folyó és hármas bérz felett!...
Hogy egytértes, béke, jog, szabadság,
Testvérszékét itt egymásnak adják,
S örveuden annak éjszak, dél, kelet!

Lukács Ödön.

Naplótőredék.

(Folytatás.)

Sixtus öcsém naposozant az erdőben és féléjszakákat töltött a régi kert neolbárfája alatt. Az én ke-

Szállók az urnák s poharat emelve kívánom, hogy éljenek a bátrendezők, éljenek a mükedvöl zenészek, éljen az egész társaság! Igaz, hogy száz brittaniába került a mulatság, de nem adám ezer brittaniáért, hogy résztvettem e kedélyes, barátságos és saját nemében páratlan tánczvilágban... remélve egyszerűen, mind, hogy ha előbb nem, jövő évben bizonyosan „folytatása következik...“

— z — y.

UJDONSÁGOK.

(x) Folyóhó 11-én d. u. 6 óra tájban tűz fűtött ki az ugyanevezett „rókazug“ utcájában. Egy földésznek háza meleképületeivel együtt hirszerint vigyázatlanságból leégett, mint mondják, igen sok tengeri víz tal a padon úgy hogy még éjféltájban is folyóvást izgett. E tüzeset előtt alig pár órával szünet meg az azony nemében dübögött szél mely délynyugot felől zugett városunkon keresztül. Ezer szerencse hogy a szél megállt mert az esetben a város nagy része áldozatul esik. Ismét csak eszünkbe jut a túzóltó társulat hiánya! Mulatságunkat meg a fájálmalisan keserülhetjük meg. Van ugyan a tüzesetektől néző publikum elég, de o szájító bímész tömeg akadályozza még a munkás kezeket is. A nagy feeskendőt sem láttuk, pedig ha oly nagy költségben van legalább is használni kelene. A vizes hordóka is másféle, czészleribb dugaszt kellene kitálatni mert gyakran megcsik, hogy míg nagy sietve a tüzhöz hurrzólatik, mind kifoly belöle a víz.

+ Ez ideit sorozás Nyiregyháza vonatkozólag következőleg ment végre: Össze volt írva összesen 468 katonaköteles. Mindharom korosztály sorrendje szent beosztozott 25. Reclamálattat az 1-50 korosztályból 27, felmentett 17; a II-k korosztályból 25, felmentett 21; a III-k korosztályból 33, felmentett 28.

(a) Hadházon folyó év martius 21-én a vendéglo tánczerenémé alakított nagytéremben a szervezendő nyeglet pénzátára javára ottani nók által tartandó zártkörű tánczvizigalom rendeztetik. A rendezőség a felesleges költségek elkerülése okából elhatározta magarészéről az egyszerű kaliko öltözét viselését, s raményét fejezi ki az iránt, hogy a vendégek közül is többen követendik a jó példát. Nagy öröme leend a rendezőségnek, ha a tánczosok méltóztatnak magukkal borítékba zártan egyszerű férfi kárton nyakkendőcskéket hozni, s hogy hasonznin s kelmejjü kisedet csokrák saját öltönyükhöz kötte viselni. A lezárt nyakzalagocskák darabonként 20 kral a jótékony célra férfiaknak árutatni fognak, kik is szünidő után a 2-ik számon tánczot a vett nyakkendőcskével hasonznin s kelmejjü csokrák viselő növel fogják tánczolni, mi ezébből a táncz az engagirozsimál szabadon hangyandó.

— Az is szerencsétlen véget ért, ha igaz! Egy, a szentihályi határban fekvő tanýára három rabuló beszállásolván magát, minkutána ott magoknak ennyival követeltek, a házigazdát is magukhoz véve a közeli csárdába mentek, hol a gazdát az eszméletlenségig leitatva vele együtt a tanýára tértek, s részeg gazdajokat a szobába virén azon kezdetek tanakodni hogy vajjon nyakát, vagy derekát vágják-e ketté? A házúzó ezen iszonyu tanácskozásra benyitván, annyira megijedt, hogy rögtön szörnyet halt.

(c) Helyreigazítás. A „Közlöny“nek nagyon o b e s z u r s z e m e van. Különbösen szeret olvasni olyat a mi írva nincs. Mi azon okból nem óhajtuk a lakmározást, mert oly sokan éheznek! S ezért tartottuk volna helyesebbnek a lakmórá begyűlt pénz az inségek javára adatni. Azt hisszük, hogy ennél szebb tettel alig lehetett volna martius 15-ikét megünnepelni!

+ Kimutatása az 1873-ik évben szűlötök és meghaltaknak Szabolcs megye dadai felső járásából: Ber-

délyem pedig oly állapotban volt, mint egy tropicus erdő, melyre egy közölgő zivatar tikkasztó sulya nehezült. Ily behatás alatt szenvedtem akkor is, midőn egy éjelen a városból haza várakoztálom felé lovagoltam. Nyárhó egyik legforróbb éjszakája lehetett; az egész hegyet büvös electricus folyam vette körül és orma egybenőt a vészthozó fellegekkel.

A parthenont csak akkor láthatám, ha itt-ott a még lebilincsel zivatar egy-egy kékcs fényugara megvilágította.

„Oh! csak már otthon lehetnék.“ — de mennél jobban siettem, annál inkább látszott a hegy a messziségbe merülni, a ló is reszkettet alattam; máskor ha tanýáját szaglalta, örövendve nyerített; most mintha velem osztán aggodalmait, fájdalmisan nyoszörgött.

Egyzerre meg úgy remlett előttem, mintha szögám maradt volna el, azonban egy oldalpillantás meggyőzött, miszerint sötét alakja nyomom követett. Istenezre mondom, nem feltékenység volt az, mi annyira gyöttrött, de olyas valamit éreztem, mintha Cheliont szerencsétlenség éri, ha idejekorán nem érkezem háza.

Valahára az ut fölfélt vezetett és két fenőfásor bizonyítá, hogy kastélyom alá érkeztem; a kapu kinyílt anélkül hogy jelt adtam volna, úgy látszott, hogy vártak.

Leugrottam lovamról és gyors léptekkel a parthenon felé siettem. Mely csend uralgott mindenfelé nem motcztam meg misem, mintha be lett volna az egész a sítésébe fulszatva. Chelion szép növényei között vezetett utam; a villámok mind sürűben cikáztak a magas márványoszlopokon. A folyosóra léptem, — ekkor mintha egy árny, egy férfialak sompolygna azon végig. — Sixtus! ordított öntudatlanul és az alak egy borzasztó ugrással a bokrok közt eltűnt.

Fogaim vaczogtak, bennem az indulat iszonyu csatát vívott, kitorése hajszálon függött — egy lebelet és a pusztító fürgeteg megindul — s a lebelet el nem maradt, egy nő rakoncátlan ajkáról lebelet el Bertha, nóm cseléje, ott állott megfoghatlanul éj közepén a parthenon ajtaja előtt, és midőn engem rohanni látott, jeditében kimondta ajka azt, mit különben élete árán is szívesen ehallgatott volna: „Sixtus a grófnőnél van.“

HIRDETÉSEK.

Béton- vagy Concretházak.

A concretum anyag áll, a homokszemek minősége szerint, 5-6 rész kavics, és egy rész mesziénből (Cement).

A ki azon módot ismeri, miként az alföldi közép rudak és deszkák közé veri földből ház, gazdasági épületei és kertjei falait: az már bir a concret-építéssel fogalmával és képes egyszerű földszintes építményeket további utasítás nélkül — mellyel mi azonban szivesen szolgálunk — létesíteni. A különbség csak az anyagban fekszik.

A hol tsizta természetes homokos kavics található, ott ez használható egyszerűen, hol pedig ez nincs, ott vez az ember két rész éles homokot, két rész kő, téglát, vagy salaktöredéket oly darabokban, a mint az utak tatarozására használtak. Ezeket padlódeszkák, ha lehet szárazon, lapokkal két ember jól összekelverik és kiteríti s egyrészt cementtel betakarja, s aztan ujbol megkeveri és vízzel befocskendzi, de nem annyira mint a mált, hanem csak nedvesen, körülbelül, hogy a kézben összeszorítva épen csak összetartson, azután 3-4-szer összelapátolja, mire aztán fülkoszrakban a felállított deszkák közé 3-4" vastagon veteti és fabukokkal leverti. Ha ily módon körüljárva a külfalakat, 3 deszka megtelt a legalsóbb deszkák már kivethetők és a felsőbbek felé rakhatók. Ha az épületet diszesebben kell kiállítani, akkor rudak és deszkák helyett külön gyalt, vagy egy öl hosszú, két hüvely vastag deszkalapot használnak, melyek csavarra járó káposzok tartanak össze és függőlegesen állítanak fel. A külfalakat négysegzeli lehet, a mikor osztán a ház ugy néz ki, mintha faragott kőből volna összerakva. Ajtóak ablakok és kémények úrhagynak (werden ausgespart). A belfalaknál, melyek vékonyabban tartanak, igen kell nézni a szoros jó összekötésre a külfalakkal, s az érintkezési helyeket csákánnyal fölvaldálni.

Onmagától értetik, hogy oly építményeknél, hol célszerűség mellett ékesség is kívánatik, hol lepcsők, oszlopok, padlózások, boltívek, párkányzatok és ékítmények jönnek elő — melyek kivétel nélkül concretból építhetők — tervet és vezetést ügyes építészre kell bízni.

Földszintes épületeknél minden láb magasságra egy hüvely falvastagság számíttatik, ugy hogy egy 2 láb magas épület egy láb átméretű falakkal bírjon, melyekhez kapcsolódás (Ankerung) sem szükségeltetik. Ezen építési mód előnye már a következők:

1. Jutányosság, mely körülmények szerint 30-50% megtakarítást enged az anyagok, munka és térben, még pedig az által:

a) hogy a concretépítésnél kőmívest nem, hanem

A Mogyoróskán felállított 2^a széles, 3 önyi boltíves, szekérhidnak kiállítási ára:

Concrethben került:		Téglában került volna:	
Alapiskizetés, pilótirozás, verés felügyelet		Alapiskizetés, pilótirozás, fa- és állvány-	
10 nap közben	frt 75.22	kopás	frt 30.—
4 köb-öl fővényes kavics fuvara	18.—	9400 téglát a frt 15.	131.—
116 mázsa cement a frt 1.15	133.40	Kőmívesmunka 4 köb-öl fal a frt 26	122.20
Fa a pilótákhoz és állványkopás	16.20	Feltöltés	1.50
Feltöltés	1.50	120 köb-láb mész a 30 kr.	36.—
		200 köb-láb fővény a 4 kr.	8.—
		Felügyelet és szerszámok 10%	30.—
		Összesen: frt 368.70	
Összesen: frt 244.32			
Megtakarítás a beton javára: 124 frt 38 kr.			

Bartos György ur kovacs-műhelye Eperjesen:

Concrethben került:		Téglából került volna:	
Alapiskizetés, munka díj, szerszámok és felügyelet	frt 78.81	Alapiskizetés és szerszámok	frt 25.—
Kavics és fővény fuvara	42.—	11,000 téglát a frt 18	198.—
130 mázsa cement a frt 1.40	182.—	170 köb-láb mész a 30 kr.	51.—
(Összesen 4/4 köb-öl falazat.)		330 köb-láb fővény a 6 kr.	20.—
		Kőmívesmunka 5 1/2 köb-öl fal a frt 20	110.—
		Felügyelet stb.	40.—
		Összesen: frt 444.—	
Összesen: frt 302.81			
Megtakarítás a beton javára: 141 frt 19 kr.			

Vladár Emil ur 28 öles istállója Vásáros-Naményban, 3 közfalal:

Concrethben került:		Kőből került volna:	
Alapiskizetés, 5 köb-öl a frt 4	frt 20.—	50 köb-öl kő a frt 40	frt 2000.—
910 mázsa cement a frt 1.98	1719.90	Kőmívesmunka 40 köb-öl a frt 20	800.—
1020 szekér fővény a 20 kr.	204.—	1440 köb-láb mész a 30 kr.	432.—
4 köb-öl tört kő a frt 40	160.—	3000 köb-láb fővény a 35 kr.	150.—
Munkadíj és felügyelet	550.—	200 köb-öl vakolat a 50 frt	100.—
Állványok, deszkák és egyéb szerszám	154.50	Alapiskizetés	26.—
		Állvány, szerszámok és felügyelet 10%	312.—
		Összesen: frt 3820.—	
Összesen: frt 2806.40			
Megtakarítás a beton javára: 1013 frt 60 kr.			

Ezen tényleges adatokból látható, miként a beton építés körülbelül 30 százalékkal kevesebbe került, mintsem ha téglát vagy kőből építettett volna, elnézve attól, hogy az ország alvidéken, hol kő és tüzelési anyag hiányzik, az különbség a beton javára még kedvezőbben ütött volna ki. Egészen véven a beton alkalmazásánál a helyi körülmények döntene leginkább, p. ha kavics és fővény az építkezési hely közelében található, mész és kő olcsóbb vagy drágább áron szereshető-e? mely helyi körülmények szerint számos esetben valószínű, hogy a betonépítkezésnél a megtakarítás egész 50 százalékiig emelkedhetik, a mit a körültekintő építőző a fentebbi adatok nyomán, igenis kiszámíthat magának.

Mindezeknél fogva azon építőzők, kik olcsón szilárdul, gyorsan és szárazon kívánnak építkezni s nem sajnálják a fáradságot, magokat ez iránt tájékozni, tisztelettel felhívunk, tudakozó kérdéseikkel az alábbi írt csejhez fordulni, mely is eddigi tapasztalatai nyomán lehetőleg kielégítő nyilatkozatok-

csak egyszerű napszámosokat, sőt nőket alkalmazunk és gyermekeket;

b) hogy az anyagot (homok és kavicsot) sehol sem kell venni, melynek ellenében a drága téglát teljesen mellőztetik;

c) hogy a falak vastagságánál szemközt a téglával 1/3, (1 1/2 helyett 1') szemközt a kővel 2/4 (2 helyett 1') megtakarításnak van helye anyag, munka és térben;

d) hogy a concretfalazat sem belül, sem kívülről vakolatot nem kíván, sőt simaságánál fogva, azt föl sem veszi. E szerint a külfalakat megtartják szép természetes kösziműnek, a belfalakat pedig egyszerűen kimeszeltetnek. További előnye:

2. A falak szilárdsága, tömörsége és egyenletessége, mely napról napra öregedik és sziklakeményű válik, ugy hogy azoknak utolagos át-törése nagyon nehéz munka: holott ellenben minden más fal hezagos és lazabb összeköttetésű.

3. Tökéletes szárazság, mely gyorsan beáll a viznek a kovasavakkal való összekötése által, tehát egészséges azonnal használható lakterek, raktárak stb.

4. Gyorsaság a kivitelben, más apróbb előnyöket nem is említve.

Mind ez nem elmélet, hanem szemmel látható valóság, miről az érdeklődők meggyőződhetnek, ha nem sajnálják a fáradságot az e modorban tavaly emelt építmények némielők megsejmelni, a melyek:

egy gépészlak Mogyoróskán (1872); egy székérhid 3 öles nyúlással ugyanott; egy alagos a torna, vízvezetésre szolgáló, ugyan egy kovacs műhely Bartos György ur Eperjesen vasúti örház Strj mellett Galicziában, Alb-recht-pálya 4-ik profil.

Petrarovics Sándor lakháza Gálszécsen.

Zembergi kobaltbánya társak érczolvasztóháza Dobsinán.

Ruffinyi Ödön ur kéjlaka (villa) ugyanott Tichy Ferencz ur lakháza Varannón Vladár Emil ur 28 öles istállója Vásáros-Naményban.

Munkás-lak az ozdi vasgyárban (megkezdve) és a kir. kamarai fauszatózó csatorna Sövár (megkezdve).

Viztartó medence a bécsi kiállításon (szétszedve stb.

Nem vagyunk birtokában mindezen épületek árkimutatásának: mindazáltal előadhajuk hármának valószínűségi költségeit, három különböző helyen, összehasonlítva azoknak más anyagokból előállított áraival m. p.

Eladó városi lakház.
Nyiregyháza városában, a nagy-kállai utcán 1042. nép sor szám alatt fekvő kényelmes berendezésű épült legjobb karban levő lakház, mellékeépítésekkel s igen tágas kertudvarral bármely óráan eladó.
A feltételek iránt érdekelhetni alulírott, mint teljesen meghatalmazottnál.
Ifj. Krudy Gyula,
köz- és vált. ügyvéd Nyiregyházán.

(3-1) **HIRDETÉS.**
Gr. Desewffy Kálmán baromlaki pusztáján az italmérsi jog árverésútnál berbeudatott folyó évi ápril 24-ikétől 3 évre. A feltételek a baromlaki ispánságnál megtekinthetők. Árverési határidő mart. 30-án a helyszínén, mely is fekszik Gelse helység határában.

Kényelmes lakás
az orosz-utca 574-dik száma alatt, az eddigi eredei lak egészben, vagy két lakosztályra átalakítva, jövő Sz. György naptól egy-, vagy több évekre bérbé kiadó. (3-2)

Tanulóknak
egy jó házból származott 14-15 éves fiu kedvező feltételek mellett minden perczben feladatokat Orbán Károly fűszer és vegyes kereskedésben.

Magvak
Gazdasági, konyha-kerti és virágmagvak ez időnyre már megérkeztek, melyeknek csiraképpességük és ugyanazonosságukérti jóállás mellett számos megrendeléseket kérve teljes tisztelettel maradtam **Orbán Károly.**

693. K.

Árlejtési hirdetésny.
Szabolcsvármegye hajdú részére folyó 1874-ik évben kiosztandó következő ruházati cikkek egymint: 21 fehér köpeny, 21 kék mente, 21 kék atilla, 21 kék posztó mellény, 42 kékosztó nadrág, 21 vitorlavászon zubbony, 21 veresposztó sapka, 21 pár nyári- és 21 pár téli csizma, — a csendlegények részére 21 barnaposztó köpeny, 17 kékosztó atilla, 18 kékosztó nadrág, 11 vitorla-vászon zubbony, 15 vitorla-vászon nadrág, 23 pár téli- 16 pár nyári csizma bezerzése tárgyában folyó évi mart. hó 17-én d. e. 10 órakor a megyeház kistermében árlejtés fog tartatni.

Miről a vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy a vállalkozás feltételei a megye iktató hivatalában megtekinthetők s bánompénzzel s 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig ugyanott elfogadtnak.
Kelt N.-Kálló 1874. febr. 18.

alispán helyett: **Korányi Miklós,** főjegyző.

(2-1) **Hirdetésny.**
Tokaj városban a főutcán kedvező helyen fekvő ugnevezett „Fekete sas” kincstári korcsma épület az italmérsi joggal és egészen jókarban levő állással együtt f. évi május hó 1-jétől 1880 évi november 1-jéig az évben 6 1/2 évre haszonbérbe fog adatni 1874. mártius hó 30-án délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen.
A korcsma épületben a mérő szobán és a bérlo lakszobán kívül még négy vendégszoba is van.
Az árverési feltételek alulírt hivatalnál a hivatalos órákban átolvashatók.
A szóbeli árverés megkezdéséig szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok szinté elfogadtnak.
Tokaj, 1874. mártius hó 7-én.
M. k. urad. gazd. hivatal.